GRAD BENKOVAC

Upravni odjel za prostorno planiranje, komunalno gospodarstvo,

zaštitu okoliša i razvoj

IZVJEŠĆE

o provedbi Plana gospodarenja otpadom

Grada Benkovca

za 2020. godinu

Ožujak 2021.godine

SADRŽAJ

1. Uvod

2. Obaveze jedinice lokalne samouprave

3. Dokumenti prostornog uređenja

4. Plan gospodarenja otpadom

5. Analiza, ocjena stanja i potreba u gospodarenju otpadom na području (grada/općine), uključujući ostvarenje ciljeva

6. Podatci o vrstama i količinama proizvedenog otpada, odvojeno sakupljenog otpada,odlaganju komunalnog i biorazgradivog otpada te ostvarivanju ciljeva na području (grada/općine)

7. Podatci o postojećim i planiranim građevinama i uređenjima za gospodarenje otpadom te status sanacije neusklađenih odlagališta i lokacija onečišćenih otpadom

8. Podatci o lokacijama odbačenog otpada i njihovom uklanjanju

9. Mjere potrebne za ostvarenje ciljeva smanjivanja ili sprječavanja nastanka otpada,uključujući izobrazno-informativne aktivnosti i akcije prikupljanja otpada

10. Opće mjere za gospodarenje otpadom, opasnim otpadom i posebnim kategorijama otpadom

11. Mjere prikupljanja miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog komunalnog otpada, te mjere odvojenog prikupljanja otpadnog papira, metala, stakla i plastike te krupnog (glomaznog) komunalnog otpada

12. Popis projekata važnih za provedbu odredbi plana, organizacijski aspekti. izvori i visina financijskih sredstava za provedbu mjera gospodarenja otpadom

13. Rokovi i nositelji izvršenja plana

14. Zaključak

1. U V O D

Grad Benkovac je jedinica lokalne samouprave u sastavnu Zadarske županije i zauzima njezin centralni dio. Njegova površina iznosi 516,19 km2, što je 14% ukupne površine Zadarske županije i to ga čini drugom najvećom jedinicom lokalne samouprave u Zadarskoj županiji. Grad Benkovac ukupno broji 41 naselje od kojih se 34 nalaze na području Ravnih Kotara, a 7 u Bukovici. Prema još uvijek aktualnom popisu stanovništva iz 2011.godine, Grad broji ukupno 11.026 stanovnika.

Tablica 1: Naselja Grada Benkovca i gustoća naseljenosti

	POVRŠINA		GUSTOĆA NASELJENOSTI (stan/km^2)		
	km^2	%	1991.	2001.	2011.
Županija ukupno	3641,91	100%	59	44	47
Grad Benkovac ukupno	**516,19**	**14,2%**	**51**	**19**	**21**
1. Benkovac	3,58	0.69%	1055	732	800
2. Benkovačko Selo	6,44	1.25%	98	81	124
3. Bjelina	26,06	5.04%	25	2	3
4. Brgud	24,06	4.65%	25	0,12	0,54
5. Bruška	13,81	2.68%	27	12	8
6. Buković	17,90	3.47%	51	18	30
7. Bulić	11,33	2.2%	22	15	13
8. Dobra Voda	3,87	0.75%	44	29	29
9. Donje Biljane	18,51	0.29%	57	1	5
10. Donje Ceranje	6,17	1.2%	48	7	3
11. Donji Karin	18,72	3.63%	27	5	9
12. Donji Kašić	8,41	1.63%	91	0,5	8
13. Donji Lepuri	12,02	2.33%	23	13	14
14. Gornje Biljane	17,82	3.45%	59	3	10
15. Gornje Ceranje	4,98	0.96%	63	12	12
16. Islam Grčki	13,81	2.68%	82	8	11
17. Kolarina	12,89	2.5%	34	1	3
18. Korlat	20,20	3.91%	47	18	17
19. Kožlovac	12,23	2.37%	30	1	2
20. Kula Atlagić	18,79	3.64%	49	8	10
21. Lisičić	8,76	1.7%	57	31	30
22. Lišane Tinjske	5,71	1.11%	66	3	17
23. Medviđa	42,32	8.2%	16	5	3
24. Miranje	8,77	1.7%	36	10	7
25. Nadin	12,35	2.39%	54	36	33
26. Perušić Benkovački	8,25	1.6%	72	36	18
27.Perušić Donji*	-	-	-	-	-
28. Podgrađe	4,62	0.9%	-	23	18
29. Podlug	4,80	0.93%	71	47	36
30. Popovići	24,65	4.78%	22	8	9
31. Pristeg	21,14	4.1%	45	17	15
32. Prović	7,40	1.43%	31	11	12
33. Radašinovci	19,09	3.7%	25	14	12

34. Raštević	15,58	3.02%	79	27	30
35. Rodaljice	6,95	1.35%	23	12	10
36. Smilčić	8,19	1.59%	78	31	30
37. Šopot	6,61	1.28%	80	41	42
38. Tinj	7,95	1.54%	97	69	67
39. Vukšić	15,57	3.02%	52	30	33
40. Zagrad	9,87	1.91%	43	10	9
41. Zapužane	6,01	1.16%	91	4	9

*Novo naselje nastalo unutarnjom općinskom podjelom (Popis 2011.)

Prema tipu naselja, benkovačko područje sastoji se od 2 gradska naselja (konurbacija Benkovca i Benkovačkog Sela) koja broje 33,27% ukupnog broja stanovnika na području grada, 13 ruralnih naselja sa 42,31% stanovništva i čak 26 manjih sela do 200 stanovnika čiji je udio u ukupnom broju stanovnika 24,42% (podatci prema zadnjem popisu stanovništva iz 2011. godine).

Stavkom 1. članka 20. Zakona o održivom gospodarenju otpadom (Narodne novine broj 94/13. i 73/17.) propisano je da jedinica lokalne samouprave dostavlja godišnje izvješće o provedbi Plana gospodarenja otpadom jedinici područne (regionalne) samouprave do 31. ožujka tekuće godine za prethodnu kalendarsku godinu i objavljuje ga u svom službenom glasilu.

Člankom 174. Zakona o održivom gospodarenju otpadom (Narodne novine broj 94/13.i 73/17.) propisano je da postojeći županijski, gradski i općinski planovi gospodarenja otpadom koji su doneseni na temelju Zakona o otpadu (Narodne novine broj 178/04., 111/06., 60/08. i 87/09.) do dana stupanja na snagu ovoga Zakona, ostaju na snazi do isteka roka na koji su doneseni u dijelu u kojem nisu u suprotnosti s odredbama ovoga Zakona i Plana.

2. OBVEZE JEDINICE LOKALNE SAMOUPRAVE

Prema Zakonu o održivom gospodarenju otpadom Jedinica lokalne samouprave dužna je na svom području osigurati:

- javnu uslugu prikupljanja miješanog komunalnog otpada, i biorazgradivog komunalnog otpada,
- odvojeno prikupljanje otpadnog papira, metala, stakla, plastike i tekstila te krupnog (glomaznog) komunalnog otpada,
- sprječavanje odbacivanja otpada na način suprotan ovom Zakonu te uklanjanje tako odbačenog otpada,
- provedbu Plana,

- donošenje i provedbu Plana gospodarenja otpadom jedinice lokalne samouprave, odnosno Grada Zagreba,
- provođenje izobrazno-informativnih aktivnosti na svom području,
- mogućnost provedbe akcija prikupljanja otpada.

Više jedinica lokalne samouprave mogu sporazumno osigurati zajedničko ispunjenje jedne ili više obveza, te je dužna sudjelovati u sustavima sakupljanja posebnih kategorija otpada sukladno propisu kojim se uređuje gospodarenje posebnom kategorijom otpada, te osigurati provedbu obveze na kvalitetan, postojan i ekonomski učinkovit način u skladu s načelima održivog razvoja, zaštite okoliša i gospodarenja otpadom osiguravajući pri tom javnost rada.

3. DOKUMENTI PROSTORNOG UREĐENJA

Prostorni plan uređenja Grada Benkovca (Službeni glasnik Zadarske županije br. 1/2003, Službeni glasnik Grada Benkovca br. 2/2008, 4/2012, 2/2013, 5/2013, 6/2013, 2/2016, 03/2016-pročišćen tekst, 4/2017,05/2017- pročišćen tekst, 7/2019 i 8/2020). U prostornom planu je označena lokacija županijskog (regionalnog) centra za gospodarenje otpadom na lokaciji Biljane Donje. Lokacija regionalnog centra za gospodarenje otpadom označena je u kartografskom prikazu br. 1 „Korištenje i namjena površina " Provedbenim odredbama prostornog plana uređenja Grada Benkovca propisano je: Formiranje reciklažnog dvorišta dozvoljava se na lokaciji proizvodne zone Šopot (I), a u svemu u skladu sa Pravilnikom o uvjetima za postupanje sa otpadom.

Postupanje s otpadom potrebno je provoditi:

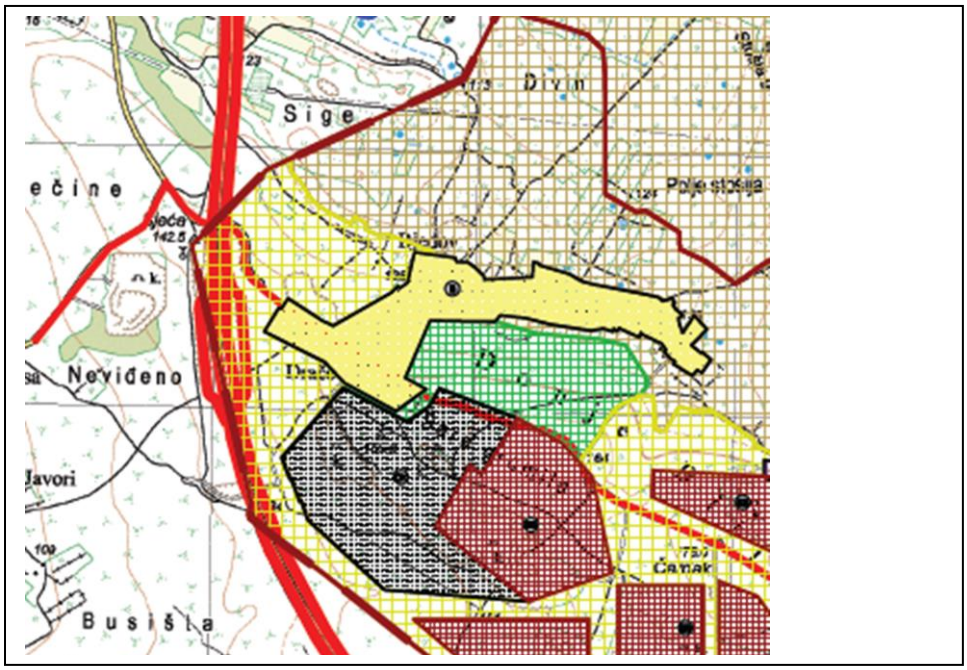
• izbjegavanjem i smanjenjem nastajanja otpada,
• sprečavanjem nenadziranog postupanja s otpadom,
• iskorištavanjem vrijednih svojstava otpada u materijalne i energetske svrhe,
• odlaganjem otpada na odlagališta,
• saniranjem otpadom onečišćenih površina.

Proizvođač otpada, te svi sudionici u postupanju s otpadom (skupljač, obrađivač) dužni su pridržavati se odredbi Zakona o otpadu i drugih zakonski propisa te na propisan način obraditi i skladištiti komunalni i tehnološki otpad koji nastaje u kućanstvima ili obavljanjem djelatnosti. Otpad se mora sakupljati u odgovarajuće spremnike, kontejnere i prevoziti u vozilima namijenjenim za prijevoz otpada. Spremnici, kontejneri i druga oprema u kojoj se otpad skuplja moraju biti tako opremljeni da se spriječi rasipanje ili prolijevanje otpada i širenje prašine, buke i mirisa.

U postupanju s otpadom potrebno je:
- na području Grada uspostaviti jedan do dva mobilna reciklažna dvorišta(zbog broja naselja i rasprostranjenosti stanovništva na 516 km2 površine pod samoupravom Grada) i povećati informiranost građana u svrhu edukacije stanovništva i podizanju ekološke osviještenosti.
Mobilno Reciklažno dvorište trebalo bi sadržavati kontejnere za: PET ambalažu,
limenke, staklo, papir, stare lijekove. akumulatore, otpadna motorna ulja, otpadna jestiva ulja, glomazni otpad i građevinski otpad.

- evidentirati divlje deponije na području Grada i provesti sanaciju istih, a postavljanjem zaštitnih ograda uz prometnice u blizini divljih deponija spriječiti daljnje nekontrolirano odlaganje otpada,poduzimati mjere za realizaciju obiteljskih kompostana čime se može smanjiti količina otpada za 30 %
- građevinski otpad koristiti za sanaciju postojećih smetlišta, ali i trajno odrediti mjesta njegova deponiranja uz obaveznu zabranu nekontrolirana nasipanja obalnog pojasa
- težiti provedbi programa postave kontejnera za sabijanje otpada čime se u velikoj mjeri povećava efikasnost postupka.

Slika 1 izvadak iz karte korištenje i namjena površina - centar za gospodarenje otpadom

4. PLAN GOSPODARENJA OTPADOM GRADA BENKOVCA

Plan gospodarenja otpadom Grada Benkovca (u daljnjem tekstu Plan) izrađen je sukladno Zakonu o održivom gospodarenju otpadom, nakon provedene propisane procedure usvajanja

Plan gospodarenja otpadom Grada Benkovca je objavljen u Službenom glasniku Grada Benkovcu br 4 /2017. Planom je obuhvaćeno:

- opći podaci
- analiza, te ocjena stanja i potreba u gospodarenju otpadom, uključujući ostvarivanje ciljeva
- podaci o vrstama i količinama proizvedenog otpada, odvojeno sakupljenog otpada,odlaganju komunalnog i biorazgradivog otpada te ostvarivanju ciljeva
- podaci o postojećim i planiranim građevinama i uređajima za gospodarenje otpadom te statusu sanacije neusklađenih odlagališta i lokacija onečišćenih otpadom
- podaci o lokacijama odbačenog otpada i njihovom uklanjanju
- plan sprečavanja nastanka otpada uključujući izobrazno informativne aktivnosti i akcije prikupljanja otpada
- opće mjere za gospodarenje otpadom, opasnim otpadom i posebnim kategorijama otpada
- mjere prikupljanja miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog komunalnog otpada
- mjere odvojenog prikupljanja otpadnog papira, metala, stakla i plastike te krupnog(glomaznog) komunalnog otpada
- popis projekata važnih za provedbu odredbi Plana
- organizacijski aspekti, izvori i visina financijskih sredstava za provedbu mjera gospodarenja otpadom
- rokovi i nositelji izvršenja Plana
- zaključak
- prijelazne i završne odredbe

Provedbom Plana doprinosi se ostvarenju ciljeva:

- unaprijediti sustav gospodarenja otpadom
- unaprijediti sustav gospodarenja posebnim kategorijama otpada
- unaprijediti sustav gospodarenja opasnim otpadom
- sanirati lokacije onečišćene otpadom
- kontinuirano provoditi izobrazno-informativne aktivnosti
- unaprijediti informacijski sustav gospodarenje otpadom
- unaprijediti nadzor nad gospodarenje otpadom
- unaprijediti upravne postupke u gospodarenju otpadom

MJERE potrebne za ostvarivanje ciljeva smanjivanja ili sprečavanja nastanka otpada:

- poticanje ponovnog korištenja materijala od rušenja
- organizacija informativno-edukativnih kampanja na temu sprječavanja nastanka otpada od hrane
- rad na unapređenju sustava prikupljanja i obrade podataka o otpadu od hrane
- promicanje održive gradnje
- uspostava doniranje hrane
- organizacija komunikacijske kampanje za građane
- poticanje sprečavanja nastanka otpadnih plastičnih vrećica
- promicanje kućnog kompostiranja
- poticanje "zelene" i održive javne nabave
- poticanjem namjene i ponovne uporabe isluženih proizvoda

Za navedene ciljeve propisane su odgovarajuće mjere koje provodi Grad Benkovac i komunalno poduzeće Benković d.o.o., isto poduzeće obavlja i usluge prikupljanja miješanog komunalnog otpada, biorazgradivog komunalnog otpada kao i ostalog odvojeno prikupljenog otpadnog metala, stakla, plastike, tekstila te glomaznog komunalnog otpada sa područja Grada Benkovca. Ugovorom o prijenosu prava korištenja, potpisanim između Grada Benkovca i komunalnog poduzeća Benković d.o.o., Grad daje pravo na korištenje reciklažnog dvorišta na rok od 20 godina, a komunalno poduzeće Benković d.o.o. se obvezuje preuzeti pravo na korištenje objekta i poduzimati sve gospodarske i pravne radnje iz područja gospodarenja otpadom.

5. ANALIZA, OCJENA STANJA I POTREBA U GOSPODARENJU OTPADOM NA PODRUČJU GRADA BENKOVCA, UKLJUČUJUĆI OSTVARIVANJE CILJEVA

Broj stanovnika obuhvaćen uslugom prikupljanja miješanog komunalnog otpada sa područja Grada Benkovca je 10.993 , što u odnosu na popis stanovništva iz 2011. godine (koji iznosi 11.026 stanovnika) iznosi gotovo 100% (99,7 %). Poslove prikupljanja i zbrinjavanja otpada na području Grada Benkovca obavlja komunalno poduzeće Benković d.o.o. Benkovac, Domobranska 2., a to obuhvaća – 39 naselje organizirano prikuplja i odvozi otpad. Prikupljeni otpad se odlaže na odlagalištu otpada Jagodnja Gornja – Općina Polača.

Za prikupljanje otpada komunalno poduzeće Benković d.o.o. raspolaže specijaliziranim vozilima i to: 3 kamiona smećara + 1 kamion samopodizač.

Na području Grada Benkovca u naselju Biljane Donje u tijeku su aktivnosti za izgradnju Centra za gospodarenje otpadom Zadarske županije kojim će gospodariti poduzeće EKO d.o.o, a završetak svih projektnih aktivnosti predviđen je sredinom 2022. godine. U poslovnoj zoni Šopot na k.č.z. 1248/355 k.o. Šopot završena je izgradnja reciklažnog dvorišta u kojem je omogućeno odlaganje otpada po eu standardima. Reciklažno dvorište je započelo s radom od 01.07.20219. godine i pruža mogućnost svim stanovnicima sa područja Grada Benkovca da odlože sve vrste otpada koje su zakonski predviđene za odlaganje na isto. U okviru provođenja projekta "Izobrazno – informativne aktivnosti o održivom gospodarenju otpadom na području Grada Benkovca i Općine Gračac i Lovinac" održana su sve ugovorene aktivnosti projektom koje su sadržavale: jave tribine, provođenje radionica i natjecanja u školama i vrtićima, radio emisije, akcije prikupljanja otpada, izrada i distribucija letaka i vodiča, te izrada web stranice. Sve navedeno je rađeno u cilju podizanja svijesti o potrebi odvojenog prikupljanja otpada. Na službenoj internetskoj stranici Grada Benkovca kreirana je podstranica "Tvoj izbor" www.recikliraj-investiraj.eu, koja sadrži edukativne informacije prilagođene široj javnosti. U sklopu navedenog projekta izrađeni su vodiči i letci sa informacijama kojima se upoznalo stanovništva s mogućnostima koje nudi reciklažno dvorište i odvojeno prikupljanje otpada. Leci i vodiči su distribuirani svim stanovnicima na području Grada Benkovca putem ugovorene usluge „pametne pošte" s domaćim dioničkim društvom za poštanske usluge - Hrvatska pošta d.o.o., a sve u cilju informiranja i edukacije stanovništva sa odvojenim prikupljanjem otpada i povećanjem ekološke osviještenosti.

Naselje Benkovac ima postavljene zelene otoke na 13 lokacija – mjesta na kojima se nalaze kontejneri za odvojeno prikupljanje otpada za: papir, plastika i metal. Početkom 2020. godine Fond za energetsku učinkovitost dostavlja kontejnere za odvojeno prikupljanje otpada predviđene za staklo, koji su također raspoređeni po lokacijama zelenih otoka. Takvi zeleni otoci postavljeni su i u ostalim naseljima Grada Benkovca

Vezano uz potrebe u sektoru gospodarenja otpadom, u narednom periodu potrebno je intenzivnije provođenje izobrazno-informativnih aktivnosti s ciljem osvješćivanja i edukacije građana, posebno o važnosti odvajanja otpada i opasnosti nelegalnog odlaganja otpada na divlje deponije. Navedene aktivnosti su važne kako bi se približilo zakonski ciljevi oporabe i reciklaže koje je donijela Republika Hrvatska s strateškim planom.

6. PODACI O VRSTAMA I KOLIČINAMA PROIZVEDENOG OTPADA, ODVOJENO SAKUPLJENOG OTPADA, ODLAGANJU KOMUNALNOG I BIORAZGRADIVOG OTPADA TE OSTVARIVANJU CILJEVA NA PODRUČJU GRADA BENKOVCA

Komunalno poduzeće Benković d.o.o. organizirano prikuplja otpad na području Grada Benkovca. U tablici 2. prikazani su podaci o vrstama i količini otpada prikupljeni na području Grada Benkovac u 2020. godini. Tablica 3. prikaziva količine odvojeno prikupljenog otpada u reciklažnom dvorištu Grada Benkovca

Tablica 2.- o količinama otpada

Tvrtka ili naziv	Područje sa kojeg je otpad skupljen (općina/grad)	Broj stanovnika obuhvaćen skupljanjem	Ključni broj otpada	Naziv otpada	Ukupno sakupljeno (preuzeto u tekućoj godini) tona
Benković d.o.o.	Grad Benkovac		200307	Glomazni otpad	69,25
Benković d.o.o.	Grad Benkovac		200307	Glomazni otpad - pravne osobe	26,06
Benković d.o.o.	Grad Benkovac		200201	Biorazgradiv otpad	103,93
Benković d.o.o.	Grad Benkovac	11026	200301	Miješani komunalni otpad	2529,29

Do početka korištenja centralnog odlagališta za Zadarsku županiju, Grad Benkovac će za svoje potrebe i dalje koristiti odlagalište otpada na lokaciji Jagodnja Gornja – Općina Polača prema Ugovoru između Grada Benkovca i Općine Polača

Tablica 3- Količine otpada odložena u reciklažnom dvorištu Grada Benkovca u 2020.godini, u tonama (t):

Područje s kojeg je otpad sakupljen (grad/općina)	Ključni broj otpada	Naziv otpada	Ukupno preuzeto u izvještajnoj godini (t)
a	b	C	d
Benkovac	08 03 18	Otpadni tiskarski toneri koji nisu navedeni po 08 03 17*	0,022
Benkovac	16 01 03	Otpadne gume	0,00
Benkovac	17 01 03	Crijep, pločice i keramika	0,500
Benkovac	20 01 01	Papir i karton	0,252
Benkovac	20 01 02	Staklo	0,688
Benkovac	20 01 10	Odjeća	0,095

Benkovac	20 01 11	Tekstil	0,078
Benkovac	20 01 33	Baterije i akumulatori	0,004
Benkovac	20 01 36	Odbačena električna i elektronička oprema koja nije navedena pod 20 01 21*, 20 01 23*, i 20 01 35*	0,380
Benkovac	20 01 39	Plastika	0,199
Benkovac	20 01 40	Metali	0,005
Benkovac	20 03 07	Glomazni otpad	4,058

Prema podacima iz Tablice 2. možemo izračunati i prosječnu godišnju količinu proizvedenog miješanog komunalnog otpada po glavi stanovnika Grada Benkovca koja u 2020. godini iznosi 229 kg, što je dosta manje od Hrvatskog prosjeka (416 kg), i eu prosjeka (486 kg). Problem Grada Benkovac je udio odvojeno prikupljenog otpada , koji je dosta niži od hrvatskog prosjeka koji iznosi 24 %, kao i od europskog prosjeka koji je na oko 50 %.

Važan iskorak u povećanju udjela odvojenog prikupljenog otpada trebao bi se postići raspodjelom spremnika za odvojeno prikupljanje otpada na kućnom pragu. Naime, Grad Benkovac je 2018.godine prijavio projekt nabave spremnika za odvojeno prikupljanje otpada, a spremnici su počeli pristizati krajem 2020.godine i početkom 2021.godine.

Cilj nabave spremnika za odvojeno prikupljanje otpada je uspostave cjelovitog sustava gospodarenja otpadom na području Grad Benkovca kako bi se doprinijelo postizanju ciljeva odvojenog prikupljanja otpada i recikliranja.

Spremnici će biti raspoređeni po kućanstvima i omogućit će odvajanje otpada na mjestu nastanka radi povećanja odvojenog prikupljanja i recikliranja komunalnog otpada, smanjenja udjela biorazgradivog komunalnog otpada koji se odlaže na odlagališta i smanjenja odlaganja mješovitog komunalnog otpada .

Količina naručena za Grad Benkovac je:

- 1 779 komada spremnika od 120 litara za BIOOTPAD – očekuje se dostava kroz travanj/svibanj 2021.godine

- 3 147 spremnika za reciklabilni otpad od 240 litara. Spremnici se nalaze na lokaciji privremenog skladišta na lokaciji vatrogasnog doma Benkovac

- 17 većih spremnika za staklo. Postavljeni po lokacijama zelenih otok.

- 300 komada spremnika od 240 litara. Trenutno se nalaze na privremenom skladištenju na lokaciji vatrogasnog doma dok se ne izvrši prijepis vlasništva na Grad Benkovac.

Ukupna vrijednost projekta je 1.200.991,92 kn , od čega Grad Benkovac sufinancira iznosom od 180.148,79 kn (15 %), a ostatak Fond za zaštitu okoliša i energetsku učinkovitost.

Nakon završne isporuke kontejnere i prijepisa vlasništva na Grad Benkovac slijedi raspored i dostava spremnika po kućanstvima.

SLIKA 2. Pristigli spremnici za odvojeno prikupljanje reciklabilnog otpada

Izvor: Grad Benkovac

Očekujemo da će pokrenute aktivnosti i projekti Grad Benkovca iz područja zaštite okoliša doprinijeti boljim budućim rezultatima na temu odvojenog prikupljanja otpada kao i ostvarivanju ciljeva predviđenim Planom gospodarenja otpadom Grada Benkovca za razdoblje 2017.-2022. godine.

7. PODACI O POSTOJEĆIM I PLANIRANIM GRAĐEVINAMA I UREĐAJIMA ZA GOSPODARENJE OTPADOM TE STATUS SANACIJE NEUSKLAĐENIH ODLAGALIŠTA I LOKACIJA ONEČIŠĆENIH OTPADOM

Kako je već gore u tekstu navedeno,što se tiče planiranih građevina na području Grada Benkovca započela je izgradnja Županijskog centra za gospodarenje otpadom na lokaciji u Biljanima Donjim. Trenutna faza realizacije projekta Centra za gospodarenje otpadom je ishođenje građevinski dozvola i izvođenje pripremni, zemljani radova. Zbog veličine i složenosti projekta , izgradnja istog je podijeljen u više faza i etapa. Planirano je da se u CGO Biljane donje na površini od 46 hektara prikuplja otpad koji je nastao na području Zadarske županije i dijelu Ličko-senjske županije uključujući: komunalni, neopasni, građevni i manje količine opasnog otpada.

Slika 3: Prikaz budućeg CGO Biljane Donje

Izvor:www.eko-go.hr

U poslovnoj zoni Šopot na k.č.z. 1248/355 k.o. Šopot završena je izgradnja reciklažnog dvorišta te je upisano u očevidnik reciklažnih dvorišta. Reciklažno dvorište je krenulo s radom od 01.07.2019. godine i otvoreno je svakim radnim danom od 08-15 sati, te subotom od 08-12 sati u kojem je omogućeno odlaganje svakovrsnog otpada.

Do početka korištenja centralnog odlagališta za Zadarsku županiju, Grad Benkovac će za svoje potrebe i dalje koristiti odlagalište otpada na lokaciji Jagodnja Gornja – Općina Polača prema Ugovoru između Grada Benkovca i Općine Polača.

Nakon, nadajmo se što skorijeg otvaranja županijskog centra za gospodarenje otpadom (ŽCGO), Grad Benkovac može krenuti intenzivnijim aktivnostima sanacija neusklađenih odlagališta i lokacija onečišćenih otpadom, te deponiranja otpada s divljih odlagališta na lokaciju ŽCGO u Biljanima Donjim. To se prvenstveno odnosi na građevinski otpad koji prevladava na divljim deponijima na području Grada Benkovca i za koji trenutno ne postoji praktično rješenje deponiranja i sanacije na razini Zadarske županije, a što bi se trebalo promijeniti otvaranjem ŽCGO u Biljanima Donjim.

8. PODACI O LOKACIJAMA ODBAČENOG OTPADA I NJIHOVOM UKLANJANJU

Na području Grada Benkovca se nažalost nalazi više lokacija odbačenog otpada. Dolje u tekstu su navedene glavne lokacije divljih odlagališta otpada te procijenjene količine otpada izražene u metrima kubnim (m^3). Otpad odlažu uglavnom stanovnici najbližih naselja te se isti odlažu uz poljske puteve i na lokacije nedaleko udaljenje od samih naselja.

Navedene lokacije onečišćene otpadom odbačenim u okoliš (divlja odlagališta) ukazuje na nedovoljno razvijenu ekološku svijest ljudi, educiranost i informiranost ali i nedostatak infrastrukturnih objekata i opreme za gospodarenje otpadom (kontejneri za odvojeno prikupljanje otpada na kućnom pragu kreću u distribuciju kroz 2021.godinu) te predstavlja opasnost za okoliš, prvenstveno zbog potencijalnog izvora onečišćenja tla, površinskih i podzemnih voda.

Tablica 4. Lokacije divljih odlagališta otpada na području Grada Benkovca

Redni broj	Naziv divljeg odlagališta	Procijenjena količina otpada u m^3	Najzastupljenija vrste odbačenog otpada	Divlje odlagalište uklonjeno DA/NE
1.	Zapužane	360	miješani komunalni otpad	NE
2.	Šopot	210	miješani komunalni otpad	NE
3.	Podlug	415	miješani	NE

			komunalni otpad	
4.	Perušić Donji	1.000	miješani komunalni otpad	NE
5.	Benkovac	50	građevinski otpad	NE
6.	Perušić benkovački	250	miješani komunalni otpad	NE
7.	Kolarina	100	građevinski otpad	NE
8.	Lišane Tinjske	1.000	građevinski otpad	NE
9.	Vukšić	800	građevinski otpad	NE
10.	Prović	1.100	građevinski otpad	NE
11.	Bulić	200	miješani komunalni otpad	NE
12.	Donji Lepuri	1.000	građevinski otpad	NE
13.	Pristeg	1.500	miješani komunalni otpad	NE
14.	Donje Ceranje	200	građevinski otpad	NE
15.	Smilčić	10.000	miješani komunalni otpad	NE
16.	Donji Kašić	2.000	građevinski otpad	Ne
17.	Donje Veljane	50.00	miješani komunalni otpad	NE
18.	Nadin	500	miješani komunalni otpad	NE
19.	Zagrad	200	mješani komunalni otpad	NE
20.	Raštević	100	miješani komunalni otpad	NE
21.	Buković	1.000	Miješani komunalni otpad	NE
22.	Benkovačko Selo	10.020	miješani komunalni otpad	NE
23.	Smilčić- Između Paljuva i Smilčića	1.000	miješani komunalni otpad	NE

9. MJERE POTREBNE ZA OSTVARENJE CILJEVA SMANJIVANJA ILI SPRJEČAVANJA NASTANKA OTPADA, UKLJUČUJUĆI IZOBRAZNO-INFORMATIVNE AKTIVNOSTI I AKCIJE PRIKUPLJANJA OTPADA,

Glavne mjere za provedbu u cilju smanjenja i sprječavanja nastanka otpada odnose se na kontinuirano odvojeno prikupljanje otpada na kućnom pragu. U 2020. godini Grad Benkovac je proveo informativno-izobrazne aktivnosti o održivom gospodarenju otpadom. Aktivnosti su sadržavale: održavanje radionice, priprema i tiskanje letaka i vodiča, formiranje web stranice "tvoj izbor", provođene akcija- zelena čistka na datum dana planeta zemlje (akcija se održala na dvije lokacije: Glavica Grubića i prostor pokraj Benkovačkog sajma), emitiranje radio emisija na temu gospodarenja otpadom, a sve u svrhu podizanja svijesti o potrebi održivog gospodarenja otpadom. Isto tako je na web stranici Grada postavljena obavijest i ostavljena mogućnost prijave nepropisno odbačenog otpada. Cilj gospodarenja otpadom u prvom redu uključuje reciklažu, smanjenje odlaganja komunalnog otpada te smanjenje odlaganja na neusklađena divlja odlagališta.

Preduvjet za učinkovito funkcioniranje cjelovitog sustava gospodarenja otpadom je postojanje dobrog pravnog i učinkovitog institucionalnog okvira kao i tehničkih preduvjeta i ekonomsko-financijskih za izgradnju potrebnih kapaciteta i građevina za skupljanje, prijevoz i zbrinjavanje otpada u skladu s raspoloživim tehnikama, kao i naplate po principu „onečišćivač" plaća. Važan element je i uključenost te informiranost javnosti u poslovima gospodarenja otpadom

SLIKA 4. Provođenje „Izobrazno-informative aktivnosti o održivom gospodarenju otpadom 2019-2020 za Grada Benkovca"

Izvor: http://www.recikliraj-investiraj.eu/hr/VRTICI/12.3.2020.OS.Benkovac_Natjecanje3

10. OPĆE MJERE ZA GOSPODARENJE OTPADOM, OPASNIM OTPADOM I POSEBNIM KATEGORIJAMA OTPADA

U reciklažnom dvorištu Grada Benkovca koji se nalazi u poslovno-industrijskoj zoni Šopot, građani mogu tijekom cijele godine odlagati otpad koji spada u kategoriju posebnih i opasnih otpada. Opasne i posebne kategorije otpada se privremeno skladište na lokaciji reciklažnog dvorišta Grada Benkovca te se nakon toga predaju ovlaštenom zbrinjavatelju.

Slika 5.- Reciklažno dvorište Grada Benkovca

Izvor: https://reciklazno-dvoriste.benkovac.hr/images/galerija/t_3.jpg

11. MJERE PRIKUPLJANJA MIJEŠANOG KOMUNALNOG OTPADA I BIORAZGRADIVOG KOMUNALNOG OTPADA, TE MJERE ODVOJENOG PRIKUPLJANJA OTPADNOG PAPIRA, METALA, STAKLA I PLASTIKE TE KRUPNOG (GLOMAZNOG) KOMUNALNOG OTPADA

Komunalno poduzeće Benković d.o.o. na području Grada Benkovca prema tjednom rasporedu s kojim su korisnici upoznati, a i objavljen je na internetskoj stranici komunalnog poduzeća Benković d.o.o., prikuplja miješani komunalni otpad. Svako kućanstvo je opremljeno vlastitim spremnikom za otpad. Spremnici na zelenim otocima sadrže kontejnere za otpadni papir,metale, stakla i plastike, a prazne se redovito prema planu kojeg je odredilo komunalno poduzeće. Mogućnost odlaganje krupnog (glomaznog) otpada vrši se na lokaciji reciklažnog dvorišta Grada Benkovca.

12. POPIS PROJEKATA VAŽNIH ZA PROVEDBU ODREDBI PLANA, ORGANIZACIJSKI ASPEKTI, IZVORI I VISINA FINANCIJSKIH SREDSTAVA ZA PROVEDBU MJERA GOSPODARENJA OTPADOM

Tablica 5.- Popis projekta

Redni broj	Naziv provedenog projekta	Utrošena financijska sredstva	Izvor financijskih sredstava
1.	Izgradnja centra za gospodarenje otpadom – Biljane Donje	**2.540.460,00 kn** Kapitalna potpora EKO d.o.o.	Grad Benkovac
2.	Nabava i distribucija kućnih kompostera	**1.200.991,92 kn** *Od toga Grad Benkovac:* *180.148,79 kn (15 %),*	Ministarstvo zaštite okoliša i energetike (PT1) Fond za zaštitu okoliša i energetsku učinkovitost Grad Benkovac

3.	Akcija prikupljanja otpada- u sklopu projekta Izobrazno-informativne aktivnosti o održivom gospodarenju otpadom*	**30.000,00 kn*** *Od toga Grad Benkovca:* *5.000,00 kn (15%)*	Grad Benkovac Fond za zaštitu okoliša i energetsku učinkovitost Ministarstvo zaštite okoliša i energetike (PT1)
4.	Provedba projekta „ izobrazno-informative aktivnosti o održivom gospodarenju otpadom 2019-2020 za Grada Benkovca, Općine Lovinac i Gračac“	**471.877,50 kn** *Od toga Grad Benkovac i Općine Lovinac i Gračac:* *70.781,66 kn (15%)*	Ministarstvo zaštite okoliša i energetike (PT1) Fond za zaštitu okoliša i energetsku učinkovitost Grad Benkovac

**U sklopu projekta „izobrazno-informative aktivnosti o održivom gospodarenju otpadom 2019-2020 za Grada Benkovca, Općine Lovinac i Gračac“*

13. ROKOVI I NOSITELJI IZVRŠENJA PLANA

Tablica 6.- Izvršenje plana za 2020.godinu

Redni broj	Predviđeno PGO za 2020. god	Izvršeno DA/NE/DJELOMIČNO
1.	Provedba izobrazno-informativnih aktivnosti	DA
2.	Akcije prikupljanja otpada	DA
3.	Nabava i distribucija kućnih kompostera	DA
4.	Nabava vozila za odvojeno prikupljanje biootpada, papira/kartona, stakla, metala i plastike- 1 manji kamion za posebne vrste otpada	NE
5.	Nabava vozila za miješani komunalni otpad- 1 veliki kamion smećar	NE
6.	Sanacija divljih odlagališta	NE

14. ZAKLJUČAK

Unatoč nadasve posebnoj, ekonomski i zdravstveno nestabilnoj 2020.godini, Grad Benkovac je u velikoj mjeri uspio provesti projekte i ciljeve planirane Planom gospodarenja otpadom. Poduzete radnje, koje su bile izvedive unutar financijskih mogućnosti, bile se usmjerene ka stvaranju preduvjeta kako bi se smanjila količina miješanog komunalnog otpada, a povećao udio odvojeno prikupljenog otpad. U cilju povećanja udjela odvojeno prikupljenog otpada, prvenstveno na mjestu nastanka, još 2018. godine Grad se javio na Javni poziv za nabavu spremnika za odvojeno prikupljanje komunalnog otpada u kojem je pokrenuta nabava za 5243 spremnika sufinanciranu iz Operativnog programa Konkurentnost i kohezija 2014-2020. godine. Zbog određenih odgoda u postupku javne nabave spremnika, koju je provodio Fonda za zaštitu okoliša i energetsku učinkovitost, spremnici nisu stigli kako je predviđeno u 2019. godini nego je dio spremnika stigao kroz 2020.godinu, a završna isporuka se očekuje sredinom 2021.godine. Vezano na nabavu spremnika za odvojeno prikupljanje otpada na kućnom pragu, Grad Benkovac planira nabaviti i specijalizirani kamion za skupljanje odvojenog otpada putem spomenutih spremnika. Nabavom kamiona i rasporedom spremnika po kućanstvima, učinio bi se velik korak ka uspostavljanju učinkovitog sustava odvojenog prikupljanja otpada.

Praćenjem provedbe Plana gospodarenja otpadom za razdoblje 2017-2022. utvrđeno je da u nadolazećim godinama potrebno uložiti velike napore na edukaciju stanovništva o održivom gospodarenju otpadom. U tu svrhu Grad Benkovac je zajedno sa Općinom Lovinac i Gračac proveo projekt "Izobrazno-informativne aktivnosti o održivom gospodarenju otpadom 2019-2020" koji se sufinancirano iz Kohezijskog fonda EU. Kroz 2021.godinu, sukladno Planu gospodarenja otpadom, krenut će se sa raspoređivanje 5243 spremnika za odvojeno prikupljanje otpada. Reciklažno dvorišta nakon otvaranja u 2019.godini radi bez prekida, onako kako je i predviđeno radnim vremenom. Kapitalni projekt izgradnje Županijskog Centra za gospodarenje otpadom u Biljanima Donjim realizira se planiranom dinamikom i očekuje se završetak radova sredinom 2022.godine. Uspješnom realizacijom gore navedenih projekta stvaraju se uvjeti da stanovništvo sa područja Grada Benkovca može odvajati i reciklirati otpad.

KLASA: 351-02/20-01/1
URBROJ: 2198/27-02-20-5
Grad Benkovac, 29.ožujka 2021.godine

Gradonačelnik:
Tomislav Bulić dipl.krim.

_____